

BANKRUCTWO KONSUMENTA

Długotrwała choroba, nieszczęśliwy wypadek czy niezawiniona utrata pracy – to przyczyny, które mogą stać się podstawą ogłoszenia upadłości przez konsumenta. W życie weszły właśnie nowe przepisy

[Warszawa, 31 marca 2009 r.] Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów od dawna postulował wprowadzenie instytucji upadłości konsumenckiej w Polsce, zaznaczając, że nie może być dostępna dla każdego dłużnika i jednocześnie musi zabezpieczać prawa wierzycieli. Wchodząca w życie nowelizacja ustawy prawo upadłościowe i naprawcze oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych daje konsumentom możliwość ogłoszenia bankructwa, uwzględnia również interesy wierzycieli.

Upadłość mogą ogłosić osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej, które stały się niewypłacalne na skutek wyjątkowych i niezależnych od nich okoliczności – np. długotrwała choroba czy niezawiniona utrata pracy. Upadłość ogłasza sąd, a polega ona na likwidacji majątku dłużnika w celu jego spieniężenia i spłaty zobowiązań finansowych. W przypadku, gdy do pokrycia zobowiązań niezbędna jest sprzedaż nieruchomości dłużnika, sąd wydzieli z tej kwoty sumę pozwalającą konsumentowi na wynajmowanie mieszkania przez rok. Konsument może ogłosić upadłość jeden raz w ciągu 10 lat.

Ustawa gwarantuje również ochronę praw wierzycieli. Jeżeli sprzedaż majątku nie wystarczy do spłacenia wszystkich wierzytelności sąd będzie, na wniosek dłużnika, orzekał o planie ich spłat w ciągu pięciu lat. Zakres spłat będzie zależeć m. in. od zarobków zadłużonej osoby, możliwości spłaty czy wysokości wierzytelności. Ponadto w tym czasie dłużnik nie będzie mógł zaciągać nowych pożyczek, kredytów czy robić zakupów na raty. Konsument będzie również musiał składać coroczne sprawozdania z wykonania planu spłat wierzycieli, o osiągniętych przychodach i nabytych składnikach majątkowych w roku poprzednim.

Ustalony przez sąd plan spłaty nie będą mógł ulec zmniejszeniu – dopuszczalne są jedynie modyfikacje planu spłaty w razie przejściowych kłopotów uniemożliwiających dłużnikowi spłatę. W takim wypadku sąd będzie mógł przedłużyć okres spłaty, ale nie dłużej niż o dwa lata. Zakres spłat będzie za to mógł ulec zwiększeniu – w razie poprawy sytuacji materialnej konsumenta, ale tylko gdy taka poprawa nie jest wynikiem zwiększenia jego wynagrodzenia lub dochodów z działalności zarobkowej.

Możliwość ogłoszenia upadłości przez osoby fizyczne funkcjonuje w wielu krajach Unii Europejskiej (m.in. w Niemczech, Francji, Finlandii, Belgii, Irlandii, Hiszpanii, Luksemburgu czy Holandii). Ze względu na brak jednolitej, unijnej regulacji dotyczącej tego zagadnienia, rozwiązania przyjęte w poszczególnych krajach różnią się od siebie. Ich cechą wspólną jest sądowy tryb postępowania.

Konsument, które chce skorzystać z nowych możliwości powinien pamiętać:

- **wniosek:** osoba, która chce ogłosić upadłość konsumencką powinna złożyć wniosek w sądzie rejonowym. Powinny się w nim znaleźć m.in. następujące informacje: imię i nazwisko dłużnika, miejsce zamieszkania, wskazanie okoliczności, które uzasadniają wniosek i ich uprawdopodobnienie. Opłata za złożenie wniosku wynosi 200 zł;
- **ogłoszenie bankructwa:** sąd, ogłaszając upadłość dłużnika, informuje o tym opinię publiczną przez: wywieszenie informacji w swoim budynku, a także zamieszczając ogłoszenie w prasie ogólnopolskiej;
- **sprzedaż majątku:** licytację majątku dłużnika przeprowadza syndyk – z uzyskanych w ten sposób pieniędzy spłaci zaciągnięte długi. Może się jednak okazać, że do spłaty wierzycieli niezbędna będzie sprzedaż mieszkania – wtedy sąd wydzieli odpowiednią kwotę, która pokryje koszty wynajmu odpowiedniego mieszkania przez rok. Resztę pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży przekazuje wierzycielom;
- **plan spłat:** jeżeli kwota uzyskana z licytacji nie wystarcza na pokrycie wszystkich długów, sąd ustala plan ich spłaty – nie dłuższy jednak niż 5 lat. Sąd określa również kwotę długu, która zostanie umorzona wtedy, gdy dłużnik wykona cały plan spłat. Przez cały okres spłaty dłużnik składa sprawozdania z jego realizacji;
- **oddłużenie:** dłużnik zostaje oczyszczony z długów po wykonaniu wszystkich zobowiązań.

Dodatkowe informacje:

Małgorzata Cieloch, Rzecznik prasowy UOKiK
Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa
Tel. (22) 827 28 92, 55 60 106, 55 60 314
Fax (22) 826 11 86
E-mail mcieloch@uokik.gov.pl